

Мізері

Про книгу

У житті успішного письменника Пола Шелдона була лише одна жінка, яку він щиро ненавидів, — героїня його мелодраматично-пригодницьких романів Мізері Честейн. «Убивши» нарешті Мізері й добряче відсвяткувавши початок нового етапу творчості, письменник на глухій дорозі потрапляє в автокатастрофу.

Опритомнівши в будинку колишньої медсестри Енні Вілкс, своєї «найпалкішої шанувальниці», схиленої маніячки-вбивці, Пол Шелдон зрозуміє, що таке справжня ненависть, біль і жах і яку ціну має сплатити автор за своє творіння.

С Т І В Е Н

К І Н Г

МІЗЕРІ

КСД

С Т И В Е Н
КИНГ

**STEPHEN
KING**

MISERY

A NOVEL

С Т І В Е Н
К І Н Г

МІЗЕРІ

РОМАН

Переклад з англійської Анастасії Рогози

ХАРКІВ
2022 КСД

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2022

ISBN 978-617-12-9491-2 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Перекладено за виданням:
King S. Misery : A Novel / Stephen King. — Signet, 1988. — 352 p.

Обережно! Ненормативна лексика!

Дизайнер обкладинки *Маріанна Пащук*

Кінг С.

К41 Мізері : роман / Стівен Кінг ; пер. з англ. А. Рогози. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2022. — 384 с.

ISBN 978-617-12-9304-5
ISBN 978-0-451-16952-5 (англ.)

У житті успішного письменника Пола Шелдона була лише одна жінка, яку він щиро ненавидів, — героїня його мелодраматично-пригодницьких романів Мізері Честейн. «Убивши» нарешті Мізері й добряче відсвяткувавши початок нового етапу творчості, письменник на глухій дорозі потрапляє в автокатастрофу. Опритомнівши в будинку колишньої медсестри Енні Вілкс, своєї «найпалкішої шанувальниці», схиленої маніячки-вбивці, Пол Шелдон зрозуміє, що таке справжня ненависть, біль і жах та яку ціну має сплатити автор за своє творіння.

УДК 821.111(73)

- © Stephen King, Tabitha King, and Arthur B. Greene, Trustee, 1987
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2022
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад, 2016
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2022

Присвячується Стефані та Джимові Леонардам.
Вони знають чому.
Знають *краще* за всіх

богиня
Африка

Я хочу висловити щиру подяку трьом медикам, які допомогли мені розібратися з фактичним матеріалом для цієї книги. Їх звати:

Расс Дорр, фельдшер

Флоренс Дорр, дипломована медсестра

Джанет Ордвей, лікар, доктор психіатрії

Певна річ, у романі вам не трапиться помилок, які вони встигли виправити. Якщо ви знайдете кричущу суперечність, знайте — то моя провина.

Звісно ж, наркотику під назвою новріл не існує, хоча в аптеках можна знайти кілька подібних препаратів на основі кодеїну. На жаль, інколи фармацевти та працівники пунктів роздавання безкоштовних ліків недбало ставляться до інвентаризації чи забувають тримати аптечний сейф під замком.

Місця та персонажі, описані в цій книжці, є вигадкою автора.

С. К.

I. Енні

Коли ти дивишся в безодню, безодня дивиться в тебе.
Фрідріх Ніцше

1

айпалкііішах

вооошш айпалкііішах

шнувооол

Ці звуки долинали навіть крізь туман.

2

Але звуки, як і біль, інколи вщухали, і залишався самий туман. Він пам'ятав темряву, непроглядну темряву, що передувала туманові. Може, він починав одужувати? Хай станеться світло — дарма що таке тьмяне! Може, світло було добрим, і так далі, і тому подібне? Чи існували ті звуки в темряві? Він не знав відповідей на ці запитання. Чи був узагалі сенс їх ставити? На це запитання також не було відповіді.

Біль був десь під звуками. Біль пролягав на схід від сонця та на південь від його вух. Ось і все, що він знав *напевне*.

Ті звуки були єдиною ознакою зовнішнього світу протягом довгого часу, який здавався довгим чи дійсно був таким, оскільки у свідомості існували лише біль і бурхливий туман. Він не пам'ятав свого імені й не розумів, де перебуває, хоча мало цим переймався. Він хотів померти, але не усвідомлював свого бажання через просякнутий болем туман, що заповнив його розум, наче дощова літня хмара.

А час минав, і невдовзі він навчився розпізнавати перерви без болю, а також періодичність, із якою вони приходили. І вперше відтоді, як він поринув із безмежної темряви в туман, у голові постала думка, яка геть не була пов'язана з поточною ситуацією. Йому згадалася стара паля, що випиналася з піску на пляжі Ревер¹. Коли він був маленьким хлопчиком, то часто їздив туди з батьками й завжди наполягав, аби вони стелили ковдру навпроти палі. Вона стирчала з-під землі, наче одиноке ікло підземного чудовиська. Він любив сидіти й спостерігати, як океан поглинав кілок. Години спливали, і вершечок палі знову виринав поміж хвиль — щойно закінчувалися сандвічі та картопляний салат, а з великого татового термоса виливались останні краплі «Кул-Ейду»². Мама починала збиратися додому. Коли вони складали сміття до великої бочки (на якій був вишкрябаний надпис: «ПИЛЬНУЙТЕ ЧИСТОТУ НА ПЛЯЖІ»), Полі збирав свої іграшки,

(«он мене як звати Полі я Полі сьогодні матуся намастить мої обпечені плечі олійкою “Джонсонз Бейбі”³», — подумав він, несучись крізь гуркітливу хуртовину, що стала йому домівкою)

а мама складала ковдру, і тоді паля майже повністю проглядалася серед прибою, і шумливі хмарки морської піни збиралися навколо її почорнілих гладеньких боків. Батько намагався пояснити, що справа

у припливах і відпливах, але для Полі на першому місці завжди стояла паля. Океан набігав і відступав, а паля залишалася. Просто інколи вона зникала з очей. Без палі *не було би* припливів і відпливів.

Ці спогади кружляли й увивалися, наче ліниві набридливі мухи. Він хапався за найменшу можливість розгадати послання, але протягом довгого часу йому заважали звуки.

шнувооол

вссооо читуууло

айпалкіііішах

Інколи звуки замовкали. Інколи замовкав він.

Він уперше усвідомив своє *існування, існування* поза грозовою хмарою, коли відбулася зупинка. Раптом він відчув, що не має сил робити наступний подих і що це нормально, це добре та навіть, м'яко кажучи, потрясно. Можна було й надалі терпіти біль, але всьому є межа, і він радів, що вибував із гри.

Потім йому в рота вчепилися чийсь губи — безсумнівно, жіночі, хоча грубі й сухі. Подих цієї жінки залетів йому до рота, подався вниз по горлу, роздув легені, а коли губи віддалилися, він уперше почув запах своєї наглядочки, вихопив його у хвилині повітря, яке вона загнала йому всередину, як чоловік уганяє свій орган у неохочу жінку. То була жахлива, смердюча суміш ванільного печива, шоколадного морозива, курячої підливи та фаджу⁴ з арахісовим маслом.

Він почув крик:

— Дихай, чорт забирай! *Дихай*, Поле!

Губи знову затулили йому рота. Подих знову проштовхнувся йому в горло. Залетів, наче порив вологого вітру, що здійсмається за швидкісними поїздами в метро й тягне за собою старі газети й обгортки від цукерок. Губи віддалилися, і він подумав: «*Заради Бога, тільки не видихай через ніс*». Але не зміг зарадити смороду... *сморід, цей довбаний СМОРІД!*

— *Дихай, чорт тебе забирай!* — вискnuв невидимий голос.

Він подумав: «*Гаразд, усе, що схочеш, тільки не роби так більше, будь ласка, не інфікуй мене*». Він хотів *спробувати* вдихнути, але навіть не встиг розпочати, коли губи знову вчепилися йому в рота, сухі та мертві губи, наче пасма соленої шкіри. Жінка знову згвалтувала його подихом.

Коли вона вдруге відійняла губи, він не *випустив* повітря, а *виштовхнув* його, а потім самостійно зробив велетенський свистячий вдих. Штурхнув повітря назовні. Почекав, поки його невидимі груди почнуть здійматися та западати, як вони робили все життя без жодної допомоги з його боку. Та груди не рухалися, тож він іще раз зі свистом ковтнув повітря, а потім задихав сам по собі. Він дихав якомога швидше, аби очистити себе від запаху та смаку, що лишилися після жінки.

Звичайне повітря здавалося солодким, як ніколи.

Він знову став поринати в туман. Але перш ніж світ зникнув у темряві, йому почулося, як голос пробурмотів:

— Ух! Замалим лиха не сталося!

«Не так сталося, як гадалося», — подумав він і заснув.

Йому снилася паля. Сон був напрочуд реальним, і йому здавалося, що варто простягнути руку, і його долоня торкнеться чорно-зеленого потрісканого силуету.

Згодом, повернувшись до колишнього напівсвідомого стану, він зумів встановити зв'язок між палею та ситуацією, в якій опинився. Розгадка сама припливла йому до рук. Біль не приходив із припливами та відпливами — такий урок він зробив зі сну, який насправді виявився спогадом. Йому лише здавалося, що біль приходив і відступав. Біль був схожий на палю: інколи прихований, інколи на видноті, але біль тривав постійно. Він почувався вдячним, коли біль не ганяв його по сутінкових глибинах сірої хмари, але більше не міг себе дурити — біль був поруч, завжди напоготові. І паля була не *одна*, а *дві*. Біль жив у палях, і десь усередині, ще задовго до того, як це усвідомив мозок, він зрозумів, що дві потрощені палі були його власними зламаними ногами.

Спливло ще багато часу, поки він розірвав засохлу кірку зі слини, що склеїла йому губи, і спробував прохрипіти:

— Де я?

Біля ліжка сиділа жінка та тримала в руках книгу. Автором книги виявився Пол Шелдон. Він упізнав власне ім'я й зовсім не здивувався.

— У Сайдвіндері⁵, штат Колорадо, — відповіла вона, коли він нарешті спромігся зв'язно поставити запитання. — Мене звати Енні Вілкс, і я...

— Знаю, — мовив він. — Моя найпалкіша шанувальниця.

— Так, — сказала вона і всміхнулася, — саме так.

3

Темрява. Біль і туман. А потім усвідомлення, що невгамовний біль інколи ховався за непевним компромісом під назвою «полегшення». Перший справжній спогад: зупинка та насильницьке повернення до життя смердючим жіночим подихом.

Наступний справжній спогад: через рівномірні проміжки часу її пальці проштовхували щось йому до рота, щось схоже на пігулки контакт⁶. Оскільки води не було, вони довго лежали в роті, а коли починали танути, з'являвся неймовірно гіркий присмак, що злегка нагадував аспірин. Було би добре виплюнути ті гіркі пігулки, але він розумів, що не варто. Бо саме ця гіркота накривала палю припливом, (*«ПАЛІ це ПАЛІ їх ДВІ гаразд їх дві нічого тепер просто заспокойся розумієш просто заспокойся ш-ш-ш»*)

і на деякий час вона зникала.

Усі ці епізоди відбувалися через регулярні інтервали, але згодом сам біль почав... не те щоби відступати, а вимиватися. Він подумав, що, мабуть, так руйнувалася паля на пляжі Ревер, бо немає нічого вічного у світі (хоча, якби йому таке сказали в далекому дитинстві, він би просто поглузував із цієї ересі). У поле зору все частіше втручалися зовнішні речі, поки цілком не відновився реальний світ, із усім його вантажем пам'яті, досвіду й упередженості. Його звали Полом Шелдоном, і він був письменником, який створював два види книжок — хороші та бестселери. Він був двічі одружений та розлучений. Він надміру курив (або колись курив, до цього всього, чим би «це все» не було). З ним трапилося щось дуже погане, проте він вижив. Темно-сіра хмара розвіювалася дедалі швидше. Ще промайне багато часу, поки його найпалкіша шанувальниця принесе стару деренькучу машинку «Роял»⁷ із роззявленою посмішкою та голосом Дакі Даддлза⁸. Але ще задовго до цих подій Пол устигне зрозуміти, що вскочив у пекельну халепу.

4

Частина свідомості, наділена даром передбачення, змалювала Полу подобу жінки ще до того, як він розплющив очі, та усвідомила її до того, як він почав усвідомлювати сам, — інакше чому з нею були пов'язані такі похмурі, зловісні образи? Кожного разу, як вона заходила до кімнати, він думав про вирізьблених ідолів, яким поклонялися забобонні африканські племена в романах Генрі Райдера Гаґгарда⁹, думав про каміння та приреченість.

Образ Енні Вілкс у подобі африканського ідола з романів «Вона» чи «Копальні царя Соломона»¹⁰ був безглуздим, проте на диво вдалим. Вона була кремезною жінкою, і здавалося, що, окрім непривітного вигину живота під незмінними сірими кардиганами, у неї геть відсутні жіночі лінії фігури — не було визначеної округлості стегон, чи сідниць, чи навіть литок, що ховалися під нескінченною вервечкою вовняних домашніх спідниць (перед тим як поратися по господарству, вона йшла у свою невидиму спальню й перевдягалася в джинси). Її тіло було велике, проте недобре. Коли він дивився на неї, то думав скоріше про забиті стоки та дорожні затори, ніж про затишні упадини чи пласкі відкриті місцини.

Частіше за все вона викликала в нього тривожне відчуття *суцільності*, ніби в неї зовсім не було кровоносних судин чи навіть внутрішніх органів, ніби вона була суцільною, щільною Енні Вілкс, із ніг до голови та справа наліво. Складалося враження, що її очі були не справжніми, а намальованими, а через те оберталися не більше, ніж очі на портретах, які стежать за вами, коли ви ходите по кімнаті. Йому здавалося, що як він складе вказівний і середній пальці правої руки в літеру «V» та штрикне їй у ніздрі, то рука пройде не більше восьмої дюйма, а потім натрапить на суцільну (хоч трохи піддатливу) перешкоду. Навіть сірий кардиган, старомодні домашні спідниці та вицвілі робочі джинси були частиною цього суцільного волокнистого безхребетного тіла. Тож зовсім не дивно, що він сприймав її як ідола з пригодницького роману. Як усі ідоли, вона приносила лише одне: відчуття неспокою, яке поступово перетворювалося на жах. Як усі ідоли, усе інше вона забирала.

Ні, чекайте, це не зовсім чесно. Вона приносила *ще* дещо. Вона приносила пігулки, які заливали палі припливом.

Пігулки були припливом, а Енні Вілкс була місяцем, який заганяв їх до рота, наче кинутий за борт вантаж, принесений до берега на хвилі. Вона видавала по дві пігулки кожні шість годин, і спочатку її присутність виявлялася лише двома пальцями, що лізли йому до рота (і скоро він навчився жадібно облизувати ці нахабні пальці попри їхній гіркий смак), а потім з'явилися сірий плетений кардиган і одна з півдюжини спідниць, а з-під пахви виглядав один із його романів у м'якій обкладинці. Уночі вона приходила в пухнастому рожевому халаті. Її обличчя блищало від якогось крему (і він міг легко назвати головний інгредієнт, навіть не глянувши на флакон: сморід ланоліну¹¹ був надто різким і важким). Вона витрушувала його з душного поверхневого сну пігулками, що прилаштувалися в її долоні, та щербатим місяцем, що прилаштувався у вікні якраз над її широким плечем.

За деякий час (коли тривога стала достатньо виразною, аби Пол звернув на неї увагу) він зміг дізнатися, що йому згодувала Енні. Це був знеболювальний препарат під назвою новріл на основі кодеїну. Причина, з якої вона так рідко міняла йому судно, полягала не тільки в тому, що він харчувався виключно рідкою чи желеподібною їжею (коли він жив у хмарі, вона годувала його парентерально), а й у тому, що новріл спричиняв у надміру чутливих пацієнтів запор. Іще одним побічним ефектом у надміру чутливих пацієнтів, більш серйозним, була зупинка дихання. Пол ніколи не скаржився на надмірну чутливість, тим не менш його дихання *зупинилося* принаймні одного разу (могли бути й інші зупинки, яких він не розгледів крізь туман). Той випадок, коли вона зробила йому рот у рот. Можливо, то була буденна річ, але пізніше він став підозрювати, що вона мало не вбила його випадковим перевищенням дози. Вона знала про свою справу не так багато, як вважала. І це була лише одна з багатьох лячних рис Енні Вілкс.

Приблизно за десять днів після того, як Пол виринув із темної хмари, він одночасно збагнув три речі. Перша: в Енні Вілкс були величезні запаси новрілу (у неї, власне, були величезні запаси всіляких наркотиків). Друга: він підсів на новріл. Третя: Енні Вілкс була божевільна та небезпечна.

5

Темрява передувала болю та грозовій хмарі, а після того, як Енні розповіла, що з ним трапилося, Пол почав згадувати, що передувало темряві. Розмова сталася невдовзі після того, як він поставив традиційне запитання «людини, яка виринає зі сну». Енні повідала, що наразі він перебував у маленькому містечку Сайдвіндер у штаті Колорадо. Окрім того, вона повідомила, що принаймні двічі прочитала кожен із його восьми романів, а улюблені книги з серії «Мізері» — по чотири, п'ять, а то й шість разів. Їй би лише хотілося, щоби він швидше писав. Вона ніяк не могла повірити, що її пацієнт виявився *тим самим Полом Шелдоном*, навіть коли перевірила посвідчення особи в гаманці.

— А де, до речі, мій гаманець? — поцікавився Пол.

— Він цілий та неушкоджений, — відповіла Енні, і раптом її усмішка стиснулася у вузьку підозріливу розколину, і Полові це не дуже сподобалося. Він ніби натрапив на глибоке *провалля*, що ховалося поміж квітів на веселій життєрадісній галявині.

— Ви гадаєте, я змогла би щось у вас *украсти*?

— Та ні, звісно ні. Просто...

«Просто в цьому гаманці — усе моє життя, — подумав він. — Життя поза межами цієї кімнати. Поза межами болю. Поза межами простору, де час тягнеться, наче пасма жувальної гумки, яку знуджена дитина напинає між зубів. Бо саме так стоїть справа, коли до прийому пігулок лишається близько години».

— *Просто* що, пане-господарю? — затялася вона, і Пол з тривогою помітив, що вузька щілина стає все чорнішою і чорнішою. *Провалля* розросталося, ніби під чолом Енні відбувався землетрус. Пол слухав, як надворі пронизливо та безупинно завиває вітер, і раптом перед його очима постала картина: вона піднімає його та перекидає через міцне плече, а він висить на ньому, наче лантух на кам'яній стіні, і вона виносить його надвір, і кидає в кучугуру. Він замерзне до смерті, але перед цим його ноги кричатимуть і битимуться в останніх конвульсіях.

— Просто мій батько завжди казав наглядати за гаманцем, — відповів Пол і здивувався, як легко ця брехня зірвалася з вуст. Його батько був професіоналом, коли йшлося про те, щоби не помічати свого сина без великої потреби, і, наскільки пригадував Пол, за все

своє життя тато дав йому лиш одну пораду. Коли Полові виповнилося чотирнадцять, батько подарував йому загорнутий у фольгу презерватив «Червоний диявол». «Поклади собі в гаманець, — сказав тоді Роджер Шелдон, — і як заведешся під час поцілунків на автостоянці, то зроби паузу між “дуже хочеться” і “хочеться так, що байдуже” та вдягни оце. На світі вже й так забагато байстрюків, і мені би не хотілося, щоби ти потрапив до армії в шістнадцять років».

І Пол повів далі:

— Гадаю, він стільки разів наказував мені наглядати за гаманцем, що це намертво засіло в моїй голові. Якщо я вас образив, то щиро перепошую.

Вона розслабилася. Усміхнулася. *Провалля* зникло. Літні квіти знову радісно захитали голівками. Він подумав, що якби просунув крізь ту усмішку руки, то не намацав би нічого, окрім гнучкої темряви.

— Та я й не ображаюся. Гаманець у надійному місці. Стривайте, я дещо для вас маю.

Вона вийшла та повернулася з тарілкою гарячого овочевого супу. Він з'їв небагато, хоча більше, ніж сподівався. Енні здавалася задоволеною. Поки Пол їв суп, вона розповіла йому про аварію, і під час цієї розмови він усе згадав та подумав, що ніколи не завадить знати, як ти переламав собі ноги. Але його стривожив спосіб, у який це знання приходило: він наче став персонажем роману чи п'єси і його історію переповідали не як факти з реального життя, а як плин вигаданого сюжету.

Вона поїхала до Сайдвіндера на машині з приводом на чотири колеса, щоби купити корму для худоби та дещо з бакалії... а також подивитися книжки в м'яких обкладинках у «Вілсон Драг Сентер». То було в середу, майже два тижні тому, а нові книжки завжди завозили по вівторках.

— Я саме думала про вас, — сказала вона, годуючи Пола супом із ложки та професійно витираючи серветкою краплі, що стікали з кутиків рота. — Неймовірний збіг обставин, чи не так? Я сподівалася, що прийде «Дитина Мізері» у м'якій обкладинці, та не пощастило.

Вона сказала, що насувалася гроза, хоча всі вранішні прогнози беззаперечно стверджували, що негода поверне на південь, до Нью-Мексико¹² та Сангре-де-Крісто¹³.

— Так, — пригадав він, — обіцяли, що поверне. Саме тому я поїхав машиною через гори.

Він спробував поворухити ногами, за що отримав спалах нестерпного болю, та застогнав.

— Не робіть цього, — порадила вона. — Якщо розбурхаєте оті ноги, Поле, вони не заспокояться... а я ще години дві не можу давати вам пігулок. Ви вже й так забагато приймаєте.

Чому я не в лікарні? Йому дуже хотілося поставити це запитання, але він був не певен, чи хоче почути відповідь. Принаймні, поки що.

— Коли я зайшла по корм до крамниці, Тоні Робертс сказав, що мені варто поспішити, якщо я хочу дістатися додому за гарної погоди, а я відповіла...

— А чи далеко ми від цього містечка?

— Неблизько, — невизначено відповіла вона, позираючи у вікно. Запала незручна тиша, і Пол злякався того, що побачив на її обличчі, — а він не побачив нічого. Чорне ніщо в *проваллі*, що ховалося в альпійській галявині, бездонна чорнота, де не росло жодної квітки. То було обличчя жінки, яка раптово втратила зв'язок із усіма важливими подіями та віхами свого життя, жінки, яка забула не просто спогад, а саму пам'ять. Колись йому трапилась нагода відвідати божевільню (то було давно, ще коли він збирав матеріал для першої з чотирьох книжок «Мізері», які стали для нього основним джерелом прибутку протягом останніх восьми років), і він бачив цей вираз на обличчях пацієнтів... чи то пак «не-вираз». Цей стан називався кататонією, проте зараз Пола не задовольнило таке визначення. Він ніяк не міг дібрати влучного слова, аби описати те, що так його налякало. У той момент він уявив, що думки Енні уподібнилися її матеріальному тілу — стали суцільними, волокнистими, безхребетними, без жодних порожнин і западин.

Потроху її обличчя прояснилося, ніби знов наводнилося думками. Згодом Пол з'ясував, що слово «наводнитися» не зовсім підходить. Енні не наповнювалася, як ставок чи запруда від припливу, а *відтавала та нагрівалася. Так... вона нагрівалася, наче маленький електричний прилад. Тостер, а може, електрогрілка.*

— То я кажу Тоні: «Гроза йде на південь».

Спочатку вона говорила повільно, добирала слова, наче п'яна, але потім її розмова почала набирати темпу й сповнилася жвавості, як

у нормальних людей. Але тепер Пол занепокоївся. Усе, що вона казала, звучало трохи дивно, трохи не до ладу. Слухати Енні було все одно, що слухати пісню, яку грали в неправильній тональності.

— А він каже: «А тепер передумала». А я кажу: «От халепа! Час сідлати коня та рушати додому». А він каже: «Я би краще перечекав негоду в містечку, міс Вілкс. По радіо сказали, що насувається справжній буран, а до цього ніхто не готовий». Але, звісно ж, я *мусила* вертатися, бо хто ж годуватиме мою худобу? Найближчі сусіди, Ройдмани, живуть за багато миль звідси. Тим паче що Ройдмани мене не люблять.

На останній фразі вона кинула на Пола пронизливий погляд, а коли він нічого не відказав, почала нетерпляче постукувати ложкою по краю тарілки.

— Усе?

— Так, дякую, я наївся. Дуже смачно. А багато у вас худоби?

Тому що, думав він, якщо багато, тобі потрібна допомога. Хоча би найманий робітник. «Допомога» стала ключовим словом. А висновок напрошувався сам собою, оскільки Пол не помітив на її пальці обручки.

— Небагато, — відповіла вона. — Півдюжини несучок, дві корови та Мізері.

Пол кліпнув очима.

Вона засміялася:

— Ви, певне, вважаєте, що з мого боку не дуже гарно називати свиноматку на честь сміливої та прекрасної жінки, яку ви вигадали. Але таке вже в неї ім'я, і я не хотіла нікого образити, — сказала Енні. Потім хвильку подумала та додала: — Вона дуже мила.

Жінка зморщила носа й на якусь мить *перетворилася* на свиню. Образ доповнювали рідкі жорсткі волосини на її підборідді. Вона зарохкала:

— *Хрю-хрю! Рох-рох! ХРЮ!*

Пол вирячився на неї, але Енні нічого не помічала. Вона знову поринула в думки, і її погляд згас. Очі спорожніли, і лише світло лампи на нічному столику відбивалося в них двома тьмяними вогниками.

Урешті-решт вона здригнулася, опритомніла й вимовила:

— Я проїхала миль зо п'ять, а потім пішов сніг. Стіною повалив — тут завжди так, як замете, то замете. Я ввімкнула фари та їхала потихеньку, аж раптом побачила на узбіччі вашу перекинуту машину. — Вона кинула на нього несхвальний погляд. — А ви фари не ввімкнули.

— Усе сталося зненацька, — відповів він і тільки тепер почав пригадувати, як усе сталося. Він іще не згадав, що був добряче п'яним.

— Я зупинилася, — вела далі Енні. — А якби ваша машина застрягла на підйомі, то, може, поїхала би собі далі. Я розумію, це не зовсім по-християнськи, але на дорозі вже намело дюймами зо три снігу, тож навіть із приводом на чотири колеса немає гарантії, що ти зможеш зрушити з місця, якщо десь припаркуєшся. Простіше сказати собі: «Ой, та вони, напевне, вибралися й зловили попутку», і так далі, і тому подібне. Але машина розбилася на третьому пагорбі від оселі Ройдманів, а там є невелика рівнина. Тому я пригальмувала і, щойно вийшла з машини, почула стогін. Це були ви, Поле.

Вона дивно, по-материнськи всміхнулася до нього.

І вперше у свідомості Пола Шелдона виникла ясна думка: «Я вскочив у халепу. Ця жінка ненормальна».

6

Наступні двадцять хвилин Енні сиділа біля Пола в кімнаті, яка, скоріш за все, була спальнею для гостей, і говорила. Поки його тіло перетравлювало суп, біль у ногах знову прокинувся. Пол намагався зосередитись на тому, що говорила жінка, але виходило погано. Його свідомість роздвоїлася. Одна половина слухала, як Енні витягала його з уламків «Камаро 74»¹⁴, і ця половина здригалася та боліла, як пара старих розколотих паль, що починали виринати між хвилями відпливу. А з іншого боку він бачив себе в готелі «Боулдерадо», де закінчував новий роман, у якому (хвала Господу за його ласку) не йшлося про Мізері Честейн.

У нього була купа причин не писати про Мізері, але одна залізно та непохитно височіла над іншими. Мізері (хвала Господу за велику ласку) нарешті померла. Вона випустила дух за п'ять сторінок до кінця роману «Дитина Мізері». «Тож Єн і Джеффри обійнялися та разом пішли з кладовища Малого Данторпа, втішаючи одне одного та сподіваючись розпочати нове життя». Пишучи цей рядок, він гиготів як навіжений, аж по клавішах не влучав, і доводилося кілька разів переправляти. Хвала Господу за стару добру коректорську стрічку «Ай-Бі-Ем»¹⁵. Унизу він приписав «КІНЕЦЬ», а потім кинувся стрибати (по тому самому номеру в готелі «Боулдерадо») і кричати:

— *Вільний! Нарешті вільний! Великий Боже Всемогутній, нарешті я вільний! Нарешті ця тупа сука придбала собі клаптик землі за цвинтарною огорожею!*

Новий роман називався «Швидкі автівки», і, коли Пол закінчив цю книгу, йому було зовсім не до сміху. Він просто сидів перед друкарською машинкою і думав: «*Друже мій, наступного року ти можеш отримати премію “Американської Книги”*»¹⁶. А потім він поставив...

«...невеличкий синець на правій скроні, нічого страшного. А от ноги... Навіть при тьмяному світлі я одразу побачила, що з ногами у вас...»

...крапку, зняв слухавку та замовив у номер пляшку «Дом Периньйон»¹⁷. Він пригадав, як чекав, поки її принесуть, ходив туди-сюди по кімнаті, в якій з 1974 року писав усі свої книги. Він пригадав,

як дав офіціанту п'ятдесят доларів на чай і спитав, чи той знає прогноз погоди. Він згадав, як задоволений офіціант посміхнувся та схвильовано відповів, що очікувана гроза має звернути на південь, до Нью-Мексико. Він пригадав холодну на дотик пляшку, глухий звук, із яким піддався корок, і сухий, їдко-терпкий смак першого келиха. Він пригадав, як відкрив свою дорожню сумку та поглянув на авіаквиток до Нью-Йорка, а потім раптово, без зайвих роздумів вирішив...

«...що вас негайно треба доправити додому! Довелось трохи повозитися, поки я затигла вас у джип. Але я міцна жінка (як ви, мабуть, помітили), а в багажнику мала кілька ковдр. Тож я вас затигнула, загорнула і вже тоді, у сутінках, подумала, що ви мені знайомі! Я подумала, може...»

...вивести стару «камаро» зі свого гаража та просто поїхати на захід замість того, щоб сідати на літак. І, врешті-решт, що його чекає в тому Нью-Йорку? Міський будинок, порожній, нецікавий, непривітний, а можливо, ще й пограбований. «*Та пішло воно під три чорти!* — подумав він і відпив іще шампанського. — *На захід, парубче, на захід!*» Ідея здавалася достатньо божевільною, щоб мати певний сенс. Не брати нічого, тільки зміну одягу та...

«...сумку, яку я знайшла. Тож я прихопила її з собою, але більше нічого не побачила, і взагалі, я боялася, що ви, бува, помрете у мене на руках чи що, тож я завела Стару Бессі¹⁸, взяла ваш...»

...рукопис «Швидких автівок», а далі — у Вегас чи Рено¹⁹, або навіть у Місто Янголів²⁰. Він згадав, що спочатку ідея здавалася трохи безглуздою, бо на таку поїздку міг зважитися хіба що двадцятичотирирічний юнак (яким він був, коли продав свій перший роман) і аж ніяк не чоловік, що прожив уже два роки після свого сорокаріччя. Ще пара келихів шампанського, й ідея вже не здавалася такою безглуздою. Навпаки, вона стала замалим не благородною. На кшталт Великої Одиссеї в далекі краї, щоби наново віднайти реальний світ після уявних краєвидів свого роману. Тож він опинився...

«...на межі життя та смерті! Я була певна, що ви помрете... Розумієте, *певна!* Тому я витягла у вас із кишені гаманець, щоби поглянути на водійські права, а потім побачила ім'я: «*Пол Шелдон*» і подумала: «Ой, це просто збіг обставин». Але й у правах на фотографії були нібито ви, і я так злякалася, що аж присіла за

кухонний стіл. Я спочатку подумала, що зомлію. Згодом я вирішила, що й *фотографія*, мабуть, теж “збіг обставин” (у тих водійських правах ніхто на себе не схожий), але потім я знайшла посвідчення Гільдії письменників і ще одне, з “Пі І Ен”²¹, і остаточно переконалася, що ви...»

...вскочив у халепу, коли пішов сніг. Але задовго до того він устиг зайти до бару «Боулдерадо» й дати Джорджеві ще двадцять баксів, аби той роздобув другу пляшку «Дома», яку Пол випив, прямуючи до Скелястих гір по шосе I-70. Коли він оминув заставу десь на схід від Тунелю Ейзенгавера²², небо набуло свинцевого кольору. Дорога була порожньою та сухою, гроза завертала на південь... тож якого біса, ще й рознервувався від того клятого тунелю! У програвачі під панеллю приладів крутилися старі записи Бо Дідлі²³, і Пол не вмикав радіо, аж поки «камаро» не почала небезпечно вихляти з боку в бік. Він зрозумів, що справи серйозні — то був не просто легенький вітерець зі снігом, а справжня заметіль. Може, циклон зовсім не збирався йти на південь, може, циклон рушив прямо на нього, і він потрапить у біду...

(ти й зараз у біді)

...але він був достатньо п'яний, аби вирішити, що зможе втекти від хуртовини на машині. Тож замість того, аби зупинитися в місцевій Кані²⁴ та попроситися перечекати негоду, він поїхав далі. Він згадав, як вечірнє небо потемніло, наче він дивився на нього крізь сірий хромований окуляр. Пол пригадав, як хміль почав вивітрюватися з голови, як він нахилився вперед, щоб узяти з панелі пачку сигарет, аж саме тоді колеса забуксували. Він викручував кермо, але нічого не виходило. Він згадав важкий глухий удар, а потім світ перекинувся догори дригом. Він *закричав!*..

— ...І коли я почула ваш крик, то зрозуміла, що ви виживете. Помираючі люди рідко кричать, у них немає сил. Кому знати, як не мені. Я вирішила, що *змушу* вас жити. Тож я зазирнула у свій запас знеболювальних і дала вам пару таблеток. Ви заснули. А потім прокинулися та почали знову кричати, тож я дала вам іще. Деякий час у вас трималася висока температура, але я також її збила.

Кефлексом²⁵. Кілька разів мені здавалося, що ви не виживете, але вже усе позаду. Обіцяю. А тепер, Поле, вам треба відпочивати. Треба набиратися сил.

Енні підвелася.

— У мене ноги болять.

— Атож, болять. Я зможу дати вам ліки лише за годину.

— Будь ласка, дайте зараз.

Благати було соромно, але він нічого не міг удіяти. Почався відплив, і потрощені, до болю реальні, оголені палі стирчали з піску, і від цієї правди неможливо було сховатися чи уникнути її.

— За годину, — твердо відповіла Енні та попрямувала до дверей, тримаючи в одній руці ложку й тарілку.

— Заждіть!

Вона озирнулася й окинула його суворим, проте люблячим поглядом. Полу не сподобався цей вираз. Зовсім не сподобався.

— Ви витягли мене два тижні тому?

Вона знову трохи розгубилася, до того ж починала злитися. Згодом він дізнався, що Енні погано орієнтувалася в часі.

— Схоже на те.

— І я був у відключці?

— Майже весь час.

— А як я харчувався?

Вона уважно поглянула на нього та відповіла:

— Парентерально.

— Парентерально? — перепитав він, і вона прийняла його щирий подив за невігластво.

— Через голку. Я годувала вас парентерально, — пояснила вона, — по трубках. У вас на руці лишилися відмітини.

Раптом її очі звузилися і стали підозріло вивчати його.

— Ви завдячуєте мені своїм життям, Поле. Сподіваюся, ви пам'ятатимете про це. Сподіваюся, ви цього не забудете.

І вона пішла.

Минула година. Нарешті, якимось чином, ця година минула.

Він лежав у ліжку, стікав потом та заходився дрижаками. Спочатку з іншої кімнати долинали голоси Соколиного Ока та Солоденьких Губ, а потім загомніли ді-джеї з «Дабл'ю-кей-ар-пі», тієї навіженої радіостанції в Цинциннаті²⁶. Їх змінив диктор, який узявся вихваляти ножі «Гінзу»²⁷, назвав цифру «вісімсот» та повідомив слухачів із Колорадо, які наразі заходилися слиною від чудового набору ножів «Гінзу», що оператори перебувають у режимі очікування.

Пол Шелдон також перебував у режимі очікування.

Енні прийшла одразу, як в іншій кімнаті годинник пробив восьму, — з двома пігулками та склянкою води.

Він радо підвівся на ліктях, намагаючись сісти на ліжку.

— Нарешті, два дні тому, я купила вашу нову книжку, — розповіла вона. У склянці дзенькнув лід, і цей звук мало не звів Пола з розуму. — «Дитина Мізері», вона чудова... як і інші. Навіть краще! Найкраща!

— Дякую, — видавив він і відчув, як на чолі виступив піт. — Прошу вас, мої ноги, так боляче...

Енні замріяно усміхнулася:

— Я знала, що вона одружиться з Єном, і, сподіваюся, Джеффри та Ен врешті-решт знову стануть друзями. Правда? — спитала вона, але одразу ж додала: — Ні, не кажіть! Я сама про все дізнаюся. Не люблю поспішати. Усе одно наступної книжки ще довго чекати.

У його ногах пульсував біль, утворивши міцний залізний корсет навколо паху. Він уже обмацав себе там, унизу, і вирішив, що тазові кістки вціліли, хоча на дотик були якимись дивними та покрученими. А от нижче колін нічого цілого не залишилося. Він навіть дивитися не хотів. Він бачив два викривлені, безформні силуети, що вимальовувалися під ковдрою, і цього було достатньо.

— Будь ласка, міс Вілкс! Так боляче...

— Зви мене Енні. Так мене кличуть усі друзі.

Вона подала йому склянку. Волога збиралася краплями на холодних стінках. Але пігулки Енні не віддавала. Пігулки, що лежали у її руці, були припливом, а вона сама була місяцем, який приносив приплив,

що покривав палі водою. Вона піднесла капсули йому до рота, який він одразу жадібно відкрив... а потім раптом прийняла руку.

— Я взяла на себе сміливість зазирнути в ту сумочку. Ти ж не проти?

— Та ні, звісно, ні. Ліки...

Краплі поту на чолі ставали то холодними, то гарячими. Цікаво, він закричить? Він вирішив, що це дуже ймовірно.

— Там був рукопис.

Вона вимовила цю фразу, тримаючи пігулки в правій руці, а потім повільно нахилила долоню, і ліки перекотилися до лівої. Пол не спускав з пігулок очей. Енні продовжувала:

— Він називається «Швидкі автівки». І про Мізері там, очевидно, не йдеться. — Вона кинула на нього трохи несхвальний погляд, але, як і раніше, в ньому читалася любов. *Материнська любов.*

У неї вихопився смішок:

— Які ж автівки в дев'ятнадцятому столітті, хоч швидкі, хоч які!
Я також дозволила собі його трохи погортати... ти ж не проти?

— Будь ласка, — простогнав він, — я не проти, але прошу...

Тепер нахилилася її ліва рука. Пігулки покотилися і неквапливо, з тихим перестуком, упали назад у праву долоню.

— А якщо я його прочитаю? Ти ж не проти, якщо я його прочитаю?

— Ні.

Ноги з потрощеними кістками неначе наповнилися гострими уламками скла.

— Ні, — він видавив щось схоже на усмішку, — звісно, ні.

— Я би ніколи не зробила цього без твого дозволу, — відверто заявила вона, — бо надто сильно поважаю тебе, Поле. Власне кажучи, я тебе люблю.

Раптом вона загрозливо почервоніла. Одна пігулка випала з її руки та покотилася по ковдрі. Пол спробував її упіймати, але Енні його випередила. Він застогнав, але вона цього не помітила, схопила пігулку та знову втупилася порожнім поглядом у вікно.

— Я захоплююсь твоїм *розумом* і *уявою*, ось і все, що я мала на увазі.

У відчаї, бо більше нічого не спадало на думку, він вимовив:

— Я знаю. Ти — моя найпалкіша шанувальниця.

Цього разу вона не просто відтанула, вона *засяяла*.

— Точно! — вигукнула вона. — *Саме* так! І ти ж не будеш проти, якщо я прочитаю рукопис саме в цьому настрої, на хвили... *шанування*? Навіть беручи до уваги, що інші твої книжки мені подобаються не так, як «Мізері».

— Ні, — відповів він і заплющив очі.

«*Ні, хоч накрути з тих сторінок паперових човників, тільки... прошу... я тут скоро сконаю...*»

— Ти *хороший*, — лагідно сказала вона. — Я знала, що ти такий. Я відчуваю це з твоїх книг. Чоловік, який вигадав Мізері Честейн — тобто вигадав, а потім *вдихнув у неї життя*, — не може бути поганим.

Тої ж миті її пальці опинилися у його роті — несподівані, нахабні, але такі бажані. Він висмоктав з-поміж них пігулки і проковтнув, не встигнувши навіть тремтячою рукою піднести до губ склянку.

— Як дитина мала, — сказала Енні, але він її вже не бачив, бо заплющив очі, з яких почали струменіти сльози, — але хороша. Я стільки всього хочу в тебе спитати... стільки всього хочу дізнатися.

Рипнули пружини — вона підвелася з ліжка.

— Ми з тобою заживемо в щасті та злагоді, — додала вона.

Пол відчув, як серце стиснулося від жаху, але все одно не розплющив очей.

8

Він плив за течією. Вода прибувала, хвилі несли його. В іншій кімнаті працював телевізор, але невдовзі замовк. Інколи бив годинник, і Пол намагався порахувати удари, але все збивався з ліку.

«Парентерально. Через голку. По трубках. У вас на руці лишилися відмітини».

Він підвівся на одному лікті, пошукав вимикач лампи та врешті-решт увімкнув світло. Він подивився на руки і в западинці над ліктем побачив тьмяні синці, що розповзалися пурпуровими та жовтуватими плямами, а посередині кожної запеклася кров від уколу.

Відкинувшись на подушки, він зупинив погляд на стелі й став прислухатися до вітру за вікном. Він застряг у самому серці Скелястих гір, серед зими, і застряг тут із жінкою, в якої не все гаразд із головою, яка годувала його парентерально, поки він лежав без тями, і в якої, судячи з усього, бездонний запас наркотиків. А ще ця жінка нікому не розповіла, що він перебуває в неї.

Це було важливо, але потім він усвідомив, що існували важливіші речі — починався відплив. Він став чекати на сигнал будильника, що мав долинути згори. Він іще довго мовчатиме, але Пол все одно почав чекати.

Енні була божевільною, але він не міг без неї обходитися.

«Оце я в халепу вскочив», — думав він і безтямно дивився у стелю, поки на чолі знову не почали виступати краплі поту.

9

Наступного ранку Енні принесла чергову тарілку супу і сказала, що встигла прочитати сорок сторінок із того, що вона назвала «книжкою-рукописом». Вона повідомила Полу, що не вважає її такою ж вдалою, як інші книжки.

— Важко слідкувати за сюжетом. Постійно стрибає туди-сюди в часі.

— Це такий прийом, — відповів він. Зараз його організм перебував десь на межі болю та спокою, тож він міг більш-менш розуміти її слова. — Прийом, та й по всьому. Сюжет... сюжет диктує літературну форму.

Він плекав слабку надію, що секрети ремесла мають її зацікавити, якщо не зачарувати. Бо, Господь свідок, вони зачарували більшість відвідувачів курсів літературної майстерності, які він був проводив у молодості.

— Розумієш, цей хлопець розгублений, тож...

— Атож, розгублений! *Дуже* розгублений, а від того — менш цікавий. Не *нецікавий* — я певна, ти не можеш створити *нецікавих* персонажів, — просто *менш* цікавий. А лихослів'я! Кожне друге слово — лайка! Нема...

Вона замислилась, машинально згодуюючи йому суп і витираючи краплі з рота, навіть не дивлячись у той бік, як досвідчена машиністка не позирає на клавіші. Тож Пол без зусиль дійшов висновку, що вона була медсестрою. Не лікарем, аж ніяк. Лікар не вмів витирати слину з рота чи з такою точністю передбачити, звідки потече наступна краплина супу.

«Якби синоптик, що слідкував за тим буревієм, знав свою справу так само добре, як Енні — свою, я би не вскочив у цю довбану халепу», — з розпачем подумав він.

— Нема *благородства!* — Енні раптом скрикнула, підскочила та мало не пролила яловичий суп із ячменем прямо на його бліде, обернене догори обличчя.

— Так, — відповів він, — я згоден із тобою, Енні. Дійсно, у Тоні Бонасаро мало *благородства*. Він виріс у нетрях і все життя намагався вирватися з поганого оточення, розумієш, і ці слова... там усі так розмовляють...

— *Нічого* подібного! — відказала вона і кинула на нього погляд, що не припускав жодних заперечень. — Як же я, по-твоєму, поведжуся в магазині, коли купляю худобі їсти? Що ж, по-твоєму, я кажу? «Дайно мені, Тоні, мішок цього клятого корму для свинки, та ще мішок того драного зерна для корівки, та ще трохи, матері його ковінька, щурячої отрути»? І що ж він, по-твоєму, мені відповідає? «Збіса гарний вибір, Енні, зараз усе принесу, щоб мені рачки лазити»?

Енні поглянула на Пола, і в її обличчі він побачив небо, по якому от-от понесуться торнадо. Він злякано подався назад. Тарілка супу тремтіла в її руках. Одна крапля впала на ковдру, потім друга.

— А далі що, йду я до банку та кажу містеру Боллінгеру: «Держіть цього клятого чека і женіть мої драні п'ятдесят баксів, і чимшвидше, хай би вас муха вбрикнула»? Ти гадаєш, що коли я свідчила в Ден...

На ковдру пролився потік каламутного яловичого супу. Вона поглянула на пляму, потім на Пола, і її обличчя смикнулось.

— От! Дивись, що я через тебе наробила!

— Вибач.

— *Ще! Б! Пак!* — заверещала вона і жбурнула миску в куток, де та розлетілася на шматки. По стіні розхлюпався суп. Пол затамував подих.

А потім Енні вимкнулась. Просто сиділа собі нерухомо секунд тридцять. Увесь цей час серце Пола Шелдона не билось.

Раптом по її тілу пробігли дрижаки, і вона загіготіла:

— *Характер* маю!

— Вибач мені, — прошепотів Пол пересохлими губами.

— І є за що!

Її обличчя знову захмарилось, і вона кинула замислений погляд на стіну. Пол подумав було, що вона зараз знову вимкнеться, але натомість Енні зітхнула та підняла своє важке тіло з ліжка.

— У книжках про Мізері не було потреби вживати такі слова, бо тоді люди їх не знали. Лайку ще не вигадали. Звісно, примітивні часи — примітивна мова, але тоді були *кращі* часи. Тобі слід писати про Мізері, Поле, чесно скажу. Як найпалкіша шанувальниця.

Вона підійшла до дверей та озирнулася.

— Я покладу ту книжку-рукопис назад у сумку та читатиму «Дитину Мізері». Може, повернуся до нового роману пізніше, коли закінчу.

— Якщо ти від нього злишся, то краще не читай, — сказав він і спробував усміхнутися. — Бо мені не подобається, коли ти злишся. Ти ж мені, нібито, потрібна, розумієш?

Цього разу вона не всміхалася.

— Так, — відповіла вона. — Потрібна. Дуже потрібна, чи не так, Поле?

І вийшла.

10

Вода відступала. Палі повернулися. Він став чекати бою годинника. Два удари. Ось вони пробили. Він витягнувся на подушці та подивився на двері. Увійшла Енні. Поверх кардигана та спідниці вона вдягла фартух, а в руці тримала відро з водою.

— Я так розумію, тобі потрібні ті кукурікнуті пігулки? — спитала вона.

— Так, будь ласка.

Пол спробував улесливо всміхнутися та знову відчув сором. Він сам собі здавався незнайомцем, гротескним перебільшенням.

— Я дам їх тобі, — відповіла вона, — але спершу треба прибрати той безлад у кутку. Який влаштував *ти*. Тому доведеться почекати, поки я управлюсь.

Він лежав у ліжку, і його ноги випростовувалися під ковдрою двома зламаними гілками, і холодний піт стікав по обличчю тоненькими повільними струмками, а він усе лежав і дивився, як Енні пройшла через кімнату, поставила на підлогу відро та взялася збирати уламки тарілки, а потім пішла їх викидати, а потім повернулася, опустила на коліна біля відра, запустила туди руку, дістала намілену ганчірку, викрутила її та стала відтирати зі стіни підсохлу пляму від супу. Він лежав, і дивився, і зрештою почав тремтіти, і тремтіння лише погіршило біль, але він нічого не міг удіяти. Вона озирнулася лише раз, побачила, як він дрижить та проливає піт на простирадла, і подарувала йому таку тонку та розуміючу посмішку, що Полу захотілося її вбити.

— Засохло, — сказала вона та знову обернулася в куток. — Боюся, Поле, я ще не скоро закінчу.

Вона терла. Пляма потроху зникала зі штукатурки, але Енні продовжувала занурювати ганчірку у відро, віджимати її, терти стіну, а потім повторювати все з початку. Він не бачив її обличчя, але його мучила думка, навіть *упевненість*, що вона знову відключилася та буде чистити ту стіну годинами.

Урешті-решт, коли годинник пробив один раз, що означало о пів на третю, вона підвелася та кинула ганчірку у відро. Потім мовчки винесла відро з кімнати. Він лежав у ліжку, слухав, як риплять дошки під її важкими, ритмічними кроками, як вона виливає воду з відра, і не

міг повірити, коли почув, як вона відкручує кран, аби знову набрати води. Він беззвучно заплакав. Приплив іще ніколи не відходив так далеко, і Пол не бачив нічого, окрім висохлого океанського дна та двох розколотих паль, що кидали свої вічні понівечені тіні.

Енні повернулася та на якусь мить зупинилася у дверях, вивчаючи його спітніле обличчя тим самим суворим материнським поглядом. Потім вона знову глянула в куток, де не лишилося й краплини пролитого супу.

— А тепер треба сполоснути, — сказала вона, — інакше на стіні залишиться темна пляма від мила. І все мені доводиться робити, все я маю виправляти. Самотнє життя — не виправдання для ледарювання. Так мене навчила мати, Поле, так я й досі живу. Як попсиєш, то не відмиєш, як говорила вона.

— Прощу, — простогнав він, — будь ласка, я помираю.

— Ні, не помираєш.

— Я закричу, — сказав він і застогнав гучніше. Але кричати було боляче. Боліли ноги, й боліло серце. — Я не зможу стримуватися.

— То кричи, — відповіла вона. — Але зятям собі, це *ти* наробив шкоду, а не я. Нема винуватих, окрім тебе.

Якимось чином йому вдалося стримати крик. Пол дивився, як Енні вмочувала, віджимала та споліскувала. Вмочувала, віджимала та споліскувала. Нарешті, щойно годинник в уявній вітальні пробив третю, вона підвелася та взяла відро.

«Зараз вона піде. Зараз вона піде, і я почую, як брудна вода виливається в раковину, і вона не повертатиметься годинами, бо моє покарання ще не скінчилося».

Але замість того, щоби вийти з кімнати, Енні підійшла до ліжка та почала щось шукати в кишені фартуха. Вона дістала не дві капсули, а три.

— Ось, — ніжно промовила вона.

Він жадібно заштовхав їх у рота, а коли підвів погляд, то побачив, що до нього наближається жовте пластмасове відро з мильною водою. Воно затуляло собою обрій, наче повний місяць. Сірувата вода вихлюпувалася через край на ковдру.

— Запий, — сказала вона тим самим ніжним голосом.

Він дивився на неї, не в змозі повірити.

— Давай, — сказала вона, — я розумію, ти пігулки й по-сухому проковтнеш, але, повір мені, я вичавлю їх із тебе назад. Тим паче це звичайна вода після ополіскування. Вона тобі не зашкодить.

Вона схилилася над ним, наче кам'яна брила, і трохи нахилила відро. Він побачив ганчірку, що плавала в темних глибинах, наче утоплениця, побачив тонку мильну плівку на поверхні води. Він беззвучно застогнав, але не коливався. Він пив швидко, проштовхуючи пігулки по стравоходу, і присмак у роті нагадував йому ті випадки з дитинства, коли мати змушувала його чистити зуби милом.

Шлунок здригнувся, з рота вихопився низький звук.

— На твоєму місці, Поле, я би їх не відригувала. Бо до дев'ятої ти більше нічого не отримаєш.

Енні поглянула на нього порожніми, тьмяними очима, а потім її обличчя знову засяяло, і вона всміхнулася.

— Ти ж не будеш мене знову злити?

— Ні, — прошепотів він. Злити місяць, який керує припливами? Що за нісенітниця! *Цілковита* нісенітниця!

— Я люблю тебе, — сказала вона та поцілувала в щоку. Не озираючись, вона вийшла з кімнати, несучи відро з брудною водою, як селянка носить бідони з молоком — бездумно тримаючи тару на відстані від тіла, аби не пролити жодної краплі.

Він відкинувся на подушки, пережовуючи бруд та штукатурку. Смакуючи мило.

«Я не відригну... не відригну... не відригну».

Зрештою ця навіжена думка почала вщухати, і він зрозумів, що провалюється в сон. Він достатньо довго протримав у собі пігулки, щоби вони почали діяти. Він виграв.

Цього разу.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ